

que la pronunciació és apitxada.) Cavanilles no dona dades del poble.

ETIM. Atès que no posseïm dades antigues, es fa difícil arribar a conclusions sòlides. Es podria pensar com a ètmon d'aquest NL en el cognom castellà *Casinos*, adj. cast. *cansino* (ja consta, S. XVII i fins xv o XIII) (d'etimologia controvertida, *DECH* I, 811 n. 12) difícilment en el NP àrab ben conegut *qâsim*, puix que s'hi oposa l'accentuació; o en l'italianisme *casinos* (> cast. 165)? no impossible, en un nom que pot ser recent. J. F. C.

No hi ha dubte que en el fons es tracta d'això últim. *Casino* es va usar a l'alta burgesia del S. XVIII amb el sentit de 'un xalet, una torre' en els afores d'una població més gran, usada per viure-hi descansadament, a la fresca. El Baró de Maldà anomena «est deliciós *casino*» la Torre d'en Sitjar que posseïen els seus parents Castellbell als afores de St. Andreu de Palomar, suburbi barceloní, en la qual ell anava sovint a recrearse (*Calaix de Sastre*, 1802, vi, 154.7f.) i en deia «El Col·legi de la Bona Vida» (V. la deliciosa tria que Alexandre Galí publicà del «Calaix» amb aquest títol).

Doncs *Casinos* serien uns xalets que s'hi feren la gent rica de Llíria. J. C.

CASÓS i CASÒS

1) *Casós*, poblat de cases escampades agregat del terme de Llesp (Alta Ribagorça) (xix, 180).

2) *Casòs*, poblat agregat a l'ajuntament de Malpàs, prop de Montiverri (Alta Ribagorça) (xix, 155).

ETIM. Joan Coromines a *E.T.C.* I, 171; 222 ja va indicar que aquests dos NLL eren pre-romans. Es podria pensar que estiguessin emparentats amb el basc comú *gazi* 'salat, agri' o *gazitu* 'salar', i alhora amb els mots pan-bascos *gazna* i *gazto* 'formatge'. D'altra banda, els sufixos *-òs/-ós* apunten cap al basc. És, doncs, fàcil suposar que el basc *gazi* tingués una variant ibèrica o dialectal *kaç-* amb la sibilant intervocàlica sonoritzada pel romànic. [Cal tenir en compte que no hi ha distinció fonemàtica entre *k-* i *g-* en llengües com l'ibèric i fins el basc. J. C.] J. F. C.

Cassanet, Cassanedill, V. La Cassanya

La CASSANYA

Veïnat al te. de Saltó (Conflent), cantó de Montlluís, situat a la banda esquerra de la Tet.

PRON. POP.: *lə kəsáyə* (1959), oït a Sallagosa i La Cabanassa (Ll. XXIII, 3, 125).

DOC. ANT.: *Chassanola* i *Cassanola* S. XI (Ponsich, *Top.*, 121), *la farga de la Cassanya Confluentis* 1602 (id.).¹

ETIM. (SILVA) CASSANIA 'bosc rourenc, selva de roures', derivat del gal CASSANOS 'roure', ètmon que ha donat el nom del roure en els parlars gallo-romànics; cf. oc. *casse*, gc. *càssou* i *casse*, fr. *chêne* (< *chaisne*) (*DECat* II, s. v. *cassanella*).

Existeixen diversos homònims i parònims en el do-

mini català, dels quals cal remarcar *La Cassanya*, indret situat al te. d'Argelers (Rosselló) a un parell de k. de la vila pel camí de Cotlliure; ² *planell* i solà de *lə kəsáyə* al te. d'Évol (Conflent) (1959; Ll. XXIII, 181); la *mina de Cassanya* vora l'Estany Gerber (te. Sorpe, Pall.) (1963; Ll. XXXVII, 89); *Cassanyola*, antic indret al te. de Bàscara (Alt Empordà): *Cassaniola* 844 (*Esp. Sagr.* XLIII, 381), *uillare Cassaniolas* 894 (Balari, *Orig.*, 211).

Al Fenolledès es troba el municipi de *Cassanyes*, de llengua catalana de transició cap a l'occità, el qual està situat a la ribera dreta del riu Agli: *Cassanyas* 1106 (Alart, *Cart. rouss.*, 117), *Casayes* (cal llegir *Cassanyes*) 1395 (Alart, *Doc. géogr. hist.*, 533), i altres mencions antigues citades per Ponsich (*Top.*, 171): *Cassanias* 889, 1011, c. 1021, *villa Cassanges* 954, *Cassanies* 1417, *Cassagnias de Fenolbedes* 1650. Al Baix Camp de Tarragona hi ha el *mas de Cassanyes* prop de Riudecols (Iglesies-Santa., *Guies* II, 11, 28). El *Forn d'en Cassany* (avui dit el *forn d'en Mir*) al te. de St. Vicenç de Montalt (Maresme) (1964; Ll. XLIV, 177).

Cassanet < *CASSANĒTU 'roureda', veïnat al te. de Fullà (Conflent) també anomenat el *Veïnat del Mig: Kassaneto* 879 (Abadal, *Eixalada*, 163), *Cassanet veynat del mitg* 1680 (Ponsich, *Top.*, 107). N'hi ha un altre al te. d'Aristot (Alt Urgell) que ja apareix citat en l'*ActeSdUrg.* l'any 839: *Kacianeto* (Pujol, *Est. Rom.* II, 106),³ *Cassanet* 1359 (*CoDoACA* XII, 87). A la Baixa Cerdanya, arran del límit amb Andorra, hi ha el diminutiu *Cassanedill* < *CASSAN-ĒT-ICULU (*E.T.C.* I, 16; II, 29).

Així mateix, cal notar una sèrie de NLL catalans addicionals derivats de CASSANOS: *El Cassanac* < *CASSANĀCU, vessant dret del torrent de Bruguera al te. de Jújols (Conflent) (1959; Ll. XXIII, 169; *E.T.C.* I, 220); ⁴ *Cassanons* (*kəsənóns* 1968) que sembla format amb el sufix cèltic -ŌNO- [?] [o potser ultracorreció catalana d'un oc. *Cassanous?*], cf. infra, o de *Chasse-non* poble de la Charente], veïnat al Nord del castell de Palafoolls (Maresme); i, així mateix, *Casserons*, partida al te. de Montardit (Pallars Sobirà) el nom de la qual es deu evidentment a una dissimilació del NL anterior (N-N > r-n).

És ben sabut que els reflexos toponímics de CASSANOS són especialment nombrosos a l'Occitània i a terres encara més septentrionals. En aquest sentit cal remarcar en la toponímia aranesa els diversos casos de (*Era*) *Cassanyau* (var. *Cassenyau*) (de CASSANIA + -ALE sufix de collectiu) a Bossost, Canejan, Bagergue, Arró i Gessa (PVArGc, 394, s. v. *casse*). Els diccionaris topogràfics de l'Aude (Sabarthès) i del Cantal (Amé) registren molts NLL del tipus *La Cassagne/Chassa(i)gne*, *Cassa(i)gnes*, *Cassa(i)gnol/Cassagnou*, *Cassagnoles*, *Cassaniol*, *La Chassagnette*, *Cassaniouse* i semblants, als quals poden afegir-se els homònims *Cassagnas* Gard, Lozère), *Cassagnoles* (Gard, Erau, Lot), *Cassagnouse* (Lot) (Mistral, *TdF* I, s. v.) i altres. Ph. R.

¹ Alart (*Bull. Soc. Agr. Sc.* x, 90) també es refereix a la farga de La Cassanya esmentada en un document de l'any 1664. — ² El capbreu d'Argelers